

Vlaanderen
is omgeving

Vlaamse Overheid, Departement Omgeving
Afdeling Gebiedsontwikkeling, Omgevingsplanning en –projecten
Team Omgevingseffecten
Milieueffectrapportage
Koning Albert II-laan 20 bus 8
1000 Brussel
T 02/553 80 79
mer@vlaanderen.be
www.omgevingvlaanderen.be

Goedkeuring van het plan-MER voor het ‘Provinciaal Beleidsplan Ruimte Antwerpen’

Initiatiefnemer:

Provincie Antwerpen

Dienst ruimtelijke planning

Koningin Elisabethlei 22

2018 Antwerpen

PLMER-263-GK

1. Inleiding

De provincie Antwerpen maakt een Beleidsplan Ruimte op voor haar grondgebied. Daarin geeft ze haar visie op de ruimte in de provincie zodat er in de toekomst voor iedereen ruimte is om te wonen, te werken en te leven. Het Provinciaal Beleidsplan Ruimte Antwerpen (hierna: PBRA) bestaat uit een strategische visie en drie beleidskaders. Gelijktijdig met de opmaak van het plan werd een plan-MER opgesteld conform het generieke spoor uit het DABM¹.

De kennisgeving (hierna: KG) voor het plan-MER werd volledig verklaard op 9 januari 2020 en werd ter inzage gelegd in elke stad en gemeente van de provincie Antwerpen. Die terinzagelegging zou lopen van 3 februari tot en met 2 april 2020, maar werd geschorst van 27 maart 2020 tot en met 24 april 2020. De terinzagelegging liep opnieuw vanaf 25 april 2020 tot en met 1 mei 2020. Deze terinzagelegging werd o.a. aangekondigd op de website van het Team Omgevingseffecten, in De Standaard (3 februari 2020) en via aanplakking op de officiële aanplakplaatsen van de betrokken gemeenten. Tegelijkertijd vroeg het Team Omgevingseffecten adviezen op bij de administraties en openbare besturen.

Het Team Omgevingseffecten stelde op 31 augustus 2020 bijzondere richtlijnen (hierna: richtlijnen) op om de methodologie die in het plan-MER gevolgd moet worden, vast te leggen. Zij houden rekening met de principieel verplichte onderdelen van een plan-MER op basis van art. 4.2.8 §1 bis van het DABM, de ontvangen inspraakreacties en de ontvangen adviezen.

¹ Decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, B.S. 3 juni 1995, zoals herhaaldelijk gewijzigd.

Tijdens het opstellen van het (ontwerp) plan-MER vond overleg plaats tussen de initiatiefnemer, het studie bureau en het Team Omgevingseffecten. Tussentijds legde de initiatiefnemer de ontwerpdocumenten informeel voor aan het Team Omgevingseffecten (september 2020).

Vervolgens organiseerde de initiatiefnemer een openbaar onderzoek over het ontwerp plan en het ontwerp plan-MER in alle betrokken steden en gemeenten van 16 december 2022 tot en met 15 maart 2023. Tevens werden deze documenten ook voor advies voorgelegd aan de eerder geraadpleegde adviesinstanties. Tijdens dit openbaar onderzoek en de adviesvraag kwamen 15 bezwaren en 29 adviezen binnen. Het ontwerp plan-MER werd vervolgens aangepast naar aanleiding van de verwerking van de ontvangen opmerkingen en adviezen.

De initiatiefnemer bezorgde de ontvangen opmerkingen en adviezen samen met het definitieve plan-MER op 3 augustus 2023 aan het Team Omgevingseffecten.

2. Inhoudelijke toetsing van het plan-MER

In artikel 4.2.11 §4 van het DABM wordt gesteld dat het Team Omgevingseffecten het plan-MER inhoudelijk moet toetsen aan de beslissing, vermeld in artikel 4.2.8, §6 (i.e. de richtlijnen van 31 augustus 2020), rekening houdend met de opmerkingen en de adviezen uit het openbaar onderzoek en de bijhorende adviesronde.

Voor de inhoud van het plan baseert het Team Omgevingseffecten zich op de informatie zoals aangeleverd in het plan-MER.

Toetsing aan de richtlijnen

Het Team Omgevingseffecten bevestigt dat het plan-MER werd uitgewerkt in overeenstemming met de richtlijnen van 31 augustus 2020. Volgende overwegingen kunnen worden gemaakt bij deze toetsing:

- In hoofdstuk 5.4 van het plan-MER wordt de inhoudelijke evolutie van het PBRA toegelicht. Zo wordt toegelicht dat er ten opzichte van de KG, die zich baseerde op de conceptnota (2019) van het Beleidsplan Ruimte, een aantal wijzigingen plaatsgevonden hebben in de inhoud en opbouw van het beleidsplan. Het PBRA bestaat op heden uit drie beleidskaders, nl. 'verdichten en ontlichten van de ruimte', 'sterke netwerken: ruimte en mobiliteit' en 'levendige kernen'.
- In hoofdstuk 6.6 wordt het iteratief proces van de opmaak van het plan en het plan-MER toegelicht. De milieubeoordeling in het plan-MER werd dus in een sterke wisselwerking met de opmaak van het voorontwerp en ontwerp PBRA opgemaakt. Dit betekent dat in de periode dat het PBRA vorm kreeg, er ondersteuning vanuit de milieueffectrapportage werd gegeven.
- De term 'milderende maatregelen' wordt bewust niet gebruikt in het MER. De 'aandachtspunten en aanbevelingen' die geformuleerd worden, moeten gezien worden als een bijdrage aan de wisselwerking tussen milieueffectrapport en beleidsplan. De aandachtspunten en aanbevelingen zijn er op gericht de potentieel positieve effecten van de beleidskaders op een (milieu)thema of subthema te versterken, en de potentieel

negatieve effecten ervan te beperken of te voorkomen. Het zijn dus suggesties voor mogelijke verbetering. Er wordt geen uitspraak gedaan over de mate waarin het overnemen van deze suggesties in het PBRA tot een andere beoordeling in het MER zouden leiden. In de meeste gevallen kan overigens aangenomen worden dat doorvoeren van onze suggesties geen fundamentele wijziging betekent in de mate waarin het plan zijn doelstellingen kan bereiken, of tot het volledig elimineren van eventuele negatieve neveneffecten zou kunnen leiden. De overkoepelende beoordeling van het plan blijft met andere woorden ongewijzigd.

- In het MER worden geen alternatieven voor het PBRA afgewogen. Het uiteindelijke PBRA wordt uitgewerkt doorheen een uitgebreid iteratief proces, waarbij de uitwerking van de beleidskaders telkens wordt verfijnd. Op die manier wordt het uiteindelijke PBRA een 'geoptimaliseerd' antwoord op de uitdagingen die aan de basis liggen van het plan.

Verwerking van de opmerkingen en de adviezen uit het openbaar onderzoek en de bijhorende adviesronde

De relevante opmerkingen en adviezen voor het plan-MER zijn opgenomen in een overzichtstabel 'behandeling bezwaren en adviezen plan-MER'. Naast het advies of de opmerking zelf, wordt aangegeven op welk thema van het plan-MER de reactie betrekking heeft, wordt steeds een voorstel van behandeling toegelicht en wordt tenslotte -indien relevant- een voorstel van aanpassing van het plan-MER gedaan.

Bijkomende overweging

Bij de definitieve goedkeuring van het PBRA door de provincieraad zal worden aangegeven hoe en op welke punten het Beleidsplan rekening heeft gehouden met de bevindingen van de milieueffectrapportage, en wat dus de rol is geweest van de milieueffectrapportage in de besluitvorming van het plan. Bij de definitieve vaststelling van het PBRA wordt, conform artikel 4.2.11 §7 van het DABM, een milieuverklaring toegevoegd waarin wordt gemotiveerd hoe er wordt omgegaan met de milieuoverwegingen uit het plan-MER.

3. Goedkeuring van het plan-MER

Op basis van bovenstaande motivering keurt het Team Omgevingseffecten het voorliggende plan-MER voor het Provinciaal Beleidsplan Ruimte Antwerpen goed.

Isabel Jacobs

Afdelingshoofd

Afdeling Gebiedsontwikkeling, Omgevingsplanning- en projecten (GOP)